

K2019/1: puoluekuri

1 Puoluekuri (20 p.)

Selitä esimerkin avulla, mitä puoluekurilla tarkoitetaan, ja pohdi, millaisia positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia puoluekurilla on suomalaisen poliittiseen päätöksentekoon.

Puoluekuri?

Eduskuntaryhmä?

K2019/1: puoluekuri

- Puoluekuri eli ryhmäkuri tarkoittaa sitä, että tietyn eduskuntaryhmän kansanedustajien odotetaan äänestävän puolueen yhteisen linjan mukaisesti.
 - Eduskuntaryhmän muodostavat saman puolueen kansanedustajat.
- Jos kansanedustaja ei noudata puoluekuriä, hän voi saada varoituksen tai hänet voidaan erottaa eduskuntaryhmästä.

K2019/1: puoluekuri

- **Laki: ”Kansanedustaja on velvollinen toimissaan noudattamaan oikeutta ja totuutta. Hän on siinä velvollinen noudattamaan perustuslakia, eivätkä häntä sido muut määräykset.”**

K2019/1: puoluekuri

1. Selitä esimerkin avulla, mitä puoluekurilla tarkoitetaan, ja
2. Pohdi, millaisia **positiivisia** ja **negatiivisia** vaikutuksia puoluekurilla on suomalaiseseen poliittiseen päätöksentekoon.
→ Tee kaksi listaa!

K2019/1: puoluekuri

Negatiivisia vaikutuksia esim.:

- Kansanedustaja ei välttämättä voi äänestää vaalilupaustensa tai oman näkemyksensä mukaisesti, on noudatettava puolueen linjaa.
- Yksittäisen poliittisen päättäjän tai luottamushenkilön vaikutusvalta/mahdollisuudet vähenevät.
- Kansanedustajalla ei ole mahdollisuuksia vaikuttaa päätösten sisältöön, oma näkemys ei tule kuulluksi.
- Vähentää eduskunnan valtaa ja lisää hallituksen valtaa, koska oppositio ei voi kovin paljon vaikuttaa asioihin.
- **Äänestäjä voi turhautua, jos hänen äänestämänsä kansanedustajan pitää äänestää puolueen päättämän linjan mukaisesti.**

K2019/1: puoluekuri

Positiivisia vaikutuksia esim.:

- puolue yhtenäisempi
- politiikka on ennustettavaa ja tehokasta
- puoluekurin vuoksi voidaan olettaa, että enemmistöhallituksen lakiesitykset hyväksytään
- välikysymysäänestyksessä hallituksen kaatuminen on epätodennäköistä
- päätöksenteon nopeutuminen ja helpottuminen
- ennustettavuuden kasvu
- päätösten hioutuminen kompromissihakuisempaan muotoon

K2019/1: puoluekuri

Lisäksi:

- Puoluekuria esiintyy kaikilla poliittisen päätöksenteon tasoilla kunnista eduskuntaan.
- Puoluekuri on tiukempi hallituspuolueiden eduskuntaryhmissä.
- Eri eduskuntaryhmien käytännöissä puoluekurin suhteen on eroja (liberaalit vs. konservatiivit).
- **Ns. omantunnon kysymyksissä kansanedustajat saavat yleensä äänestää oman näkemyksensä mukaisesti.**